

Warszawa, dnia 21 lutego 2020 r.

Pan
Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

pragnę zwrócić uwagę, na zbliżający się termin przedłożenia oceny i przeglądu RODO¹ przez Komisję, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 25 maja 2020 r.². Wyrażam nadzieję, że przy tej okazji będzie możliwa współpraca w celu zaprezentowania na forum unijnym projektu całkowitego wyłączenia, względnie jak najszerzych wyłączeń dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie obowiązków RODO. Mając to na względzie, uprzejmie informuję, że w Radzie Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców³ prowadzone są obecnie konsultacje odnośnie barier wynikających z RODO, dla podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej przez najmniejsze firmy.

Ponadto w związku z wnioskiem złożonym przez Zespół Roboczy ds. RODO Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku MŚP, który informuje o nadmiernym i nieproporcjonalnym obciążeniu obowiązkami wynikającymi z RODO, mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz działając na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z 6 marca 2018 r. o Rzeczniku MŚP, który stanowi, że Rzecznik MŚP może występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w sprawach dotyczących działalności

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.), dalej: „RODO”.

² Na podstawie art. 97 ust. 1 RODO.

³ Dalej: „Rzecznik MŚP”.

gospodarczej i art. 9 ust. 1 pkt 10, który stanowi, że Rzecznik MŚP może informować właściwe organy o dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu ograniczenie obowiązków mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, w zakresie obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i 14 RODO.

W obecnym stanie prawnym i dla zachowania jego spójności, za w pełni wystarczającą należy uznać możliwość wypełniania przez mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 RODO i z art. 14 RODO, **poprzez wywieszenie w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa lub udostępnienie na stronie internetowej stosownych informacji.**

I. W zakresie art. 13 RODO możliwość taką dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców wprowadzono poprzez dodanie art. 4a w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta⁴, lecz jest ona ograniczona jedynie do relacji z konsumentami. Niezbędne jest obecnie uzupełnienie tej zasady i konsekwentne rozciągnięcie powyższej regulacji wobec wszystkich podmiotów pozostające w relacjach z najmniejszymi przedsiębiorcami, a więc na wszystkie podmioty, których dane osobowe firmy z sektora MŚP posiadają i przetwarzają⁵. Konsumentom podlegają jednak szczególnej ochronie prawnej w relacjach z przedsiębiorcami, za wystarczający więc w kontekście RODO, także wobec pozostałych osób, należy uznać poziom ochrony danych osobowych zapewnianej konsumentom.

II. Artykuł 14 RODO dotyczy informowania w przypadku pozyskiwania danych osobowych w sposób inny niż od osoby, której dane dotyczą. Proponuję więc także uproszczone wykonywanie obowiązku informacyjnego w tym zakresie dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się w niewielkim zakresie, tj. dotyczy do 250 osób. Liczba ta nawiązuje

⁴ Patrz: ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. z 2019 r. poz. 730).

⁵ Przykładowo – wobec innych przedsiębiorców i ich pracowników oraz innych osób działających na rzecz kontrahentów.

do art. 30 ust. 5 RODO, oczywiście jedynie jako rząd wielkości, zawierającego ograniczenie obowiązku rejestrowania czynności przetwarzania, który stanowi: „*Obowiązki, o których mowa w ust. 1 i 2, nie mają zastosowania do przedsiębiorcy lub podmiotu zatrudniającego mniej niż 250 osób, chyba że przetwarzanie, którego dokonują, może powodować ryzyko naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą, nie ma charakteru sporadycznego lub obejmuje szczególne kategorie danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1, lub dane osobowe dotyczące wyroków skazujących i czynów zabronionych, o czym mowa w art. 10*”. Przy tej okazji nadmienić jedynie należy, że przepis ten, który miał służyć przedsiębiorcom z sektora MŚP w praktyce, jest niemożliwy do szerszego zastosowania, poprzez jego wadliwe sformułowanie. Działalność gospodarcza z natury rzeczy prowadzona jest w sposób zorganizowany i ciągły, więc możliwość stosowania tego przepisu w sytuacjach „sporadycznych”, nawet przez najmniejszych przedsiębiorców, w rzeczywistości jest iluzoryczna.

Odnośnie obu przedstawionych spraw podkreślenia wymaga to, że w motywie 13 RODO przewidziano szczególne potraktowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw stanowiąc: „*Ponadto zachęca się instytucje i organy Unii, państwa członkowskie i ich organy nadzorcze, by stosując niniejsze rozporządzenie, uwzględniały szczególne potrzeby mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw*”.

Dodatkowo podstawowa reguła interpretacyjna zawarta w motywie 4 RODO stanowi, że: „**Prawo do ochrony danych osobowych nie jest prawem bezwzględnym; należy je postrzegać w kontekście jego funkcji społecznej i wyważyć względem innych praw podstawowych w myśl zasady proporcjonalności**”. Ochrona danych osobowych nie powinna więc naruszać m.in. wolności prowadzenia działalności gospodarczej, wyrażonej w art. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców⁶ oraz art. 20 i 22 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.⁷. Ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Zasada ta została wskazana także w preambule do Prawa przedsiębiorców, a jej ważność podkreślono w zawartym w niej stwierdzeniem, że „ochrona i wspieranie wolności działalności gospodarczej przyczyniają się do rozwoju gospodarki oraz do wzrostu dobrobytu

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 ze zm., dalej: „Prawo przedsiębiorców”.

⁷ Dz.U. 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.

społecznego". Cele te należy uznać za ważne i leżące w ogólnym interesie publicznym państwa członkowskiego.

Artykuł 23 ust. 1 pkt e RODO stanowi, że Prawo Unii lub **prawo państwa członkowskiego**, któremu podlegają administrator danych lub podmiot przetwarzający, **może aktem prawnym ograniczyć zakres obowiązków i praw przewidzianych w art. 12-22 i w art. 34, a także w art. 5** - o ile jego przepisy odpowiadają prawom i obowiązkom przewidzianym w art. 12-22 - jeżeli ograniczenie takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, **służącym innym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego**, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu Unii lub państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu.

Obowiązkami wynikającymi z RODO obciążono w Polsce w przeważającej mierze osoby fizyczne, ale tylko te które prowadzą działalność gospodarczą (blisko 2 mln osób), niejednokrotnie o znikomym zakresie. Wprowadzenie w życie przedmiotowego wniosku legislacyjnego przyczyni się więc do usunięcia kolejnej bariery utrudniającej podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej.

Pozwalam sobie także nadmienić treść art. 70 Prawa przedsiębiorców jako możliwą podstawę działania Pana Ministra, który stanowi, że ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, kierując się w szczególności zasadami określonymi w art. 67, oraz przedkładają Radzie Ministrów corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informację o działaniach podjętych w poprzednim roku kalendarzowym w wyniku dokonania tego przeglądu.

2 porażeniem
Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
RADCA RZECZNIKA
Wydział Prawno-Legislacyjny
Marek Woch
Dr n. pr. Marek Woch

Do wiadomości: Pan Jan Nowak, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa
Załącznik – wniosek Zespołu Roboczego ds. RODO Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku MŚP z 19 stycznia 2020 r.

STANOWISKO
Zespołu d.s. Ochrony Danych Osobowych
Rady Przedsiębiorców

Zespół od chwili powołania podjął prace na rzecz wypracowania stanowiska dotyczącego najważniejszych problemów i utrudnień dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców związanych z wdrożeniem i stosowaniem przepisów Rozporządzenia PE i R 2016/679 (RODO) oraz przepisów prawa krajowego w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Zespół współpracuje z Komitetem Ochrony Danych Osobowych Krajowej Izby Gospodarczej oraz Konfederacją Lewiatan.

Zespół podczas wypracowywania Stanowiska wziął pod uwagę opinie i wnioski przedsiębiorców, ekspertów ochrony danych osobowych, stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych wyrażane w opiniach i wydawanych decyzjach administracyjnych, wypracowywanych stanowiskach i przepisach legislacyjnych wypracowywanych przez Ministerstwo Cyfryzacji. W szczególności Zespół analizując podnoszone w dyskusji propozycje, odniósł się do niezwykle ważnych i tworzących problemy w realizacji zapisanych w art. 13 i 14 Rozporządzenia – obowiązkach informacyjnych wobec osoby, której dane dotyczą,

Przedstawiając Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Stanowisko wnosimy aby w oparciu o uprawnienia wynikające z przepisu art. 9 ust. 1 pkt.1 ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, wystąpił do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w tematach związanych z naszym Stanowiskiem. Zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań mających na celu ograniczenie zakresu stosowania obowiązków administratorów danych osobowych wynikających z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO). Wnoszę o dodanie w ustawie – Prawo Przedsiębiorców artykułu 8 a o następującej treści:

„art. 8 a Przedsiębiorca o którym mowa w art. 7 ust. 1 / albo tylko pkt.1 mikro albo pkt. dot. małych i średnich przedsiębiorców/ wykonując obowiązki administratora danych osobowych wynikające z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 wypełnia je poprzez wywieszenie je w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa jego siedziby lub miejsca prowadzenia działalności lub udostępnia na stronie internetowej lub swojej stronie podmiotowej”

Możliwość wprowadzenia takich ograniczeń wynika z przepisu art. 23 Rozporządzenia w którym ustawodawca UE przewiduje możliwość wprowadzenia w prawie prawa członkowskiego, aktem prawnym ograniczenia zakresu obowiązków i praw przewidzianych w art. 12- 22 i w art. 34, a także w art.5 . Warunkiem jakie muszą spełniać proponowane ograniczenia to zagwarantowanie iż nie naruszą podstawowych praw i wolności **oraz są w**

demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym między innymi zapisanym w ust. 1 lit. e art. 23 :” innym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu”. Ustawodawca UE w motywie (13) Rozporządzenia przewidział szczególne potraktowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zapisując:” Ponadto zachęca się instytucje i organy Unii, **państwa członkowskie i ich organy nadzorcze**, by stosując niniejsze rozporządzenie, uwzględniały szczególne potrzeby mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Rozumienie pojęcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw powinno opierać się na art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE”.

Czy zastosowanie na podstawie art.23 Rozporządzenia ograniczenia w formie stosowania obowiązków informacyjnych przez podmioty gospodarcze ; mikro, małe i średnie przedsiębiorca wypełnia przewidziane w tym art. 23 warunki? Odpowiedz jest jednoznaczna - wypełnia. W Polsce działalność gospodarczą wykonuje blisko 3 mln. podmiotów w tym najliczniejsi są mikro przedsiębiorcy. Każde państwo członkowskie UE tworząc optymalne warunki dla prowadzenia gospodarczej musi mieć na uwadze możliwość wypełnienia tych warunków przez dane podmioty. Szczególnie dotyczy to mikroprzedsiębiorców. Tego typu przedsiębiorców jest w Polsce ponad 2 mln. (według ZUS osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą jest w Polsce 2 971 290). Ustawodawca polski w ustawie o ochronie danych osobowych wprowadził w przepisie art. 3, art.4 i art. 5 na podstawie art. 23 Rozporządzenia, ograniczenia w stosowaniu przez administratorów danych wykonujących zadania publiczne niektórych obowiązków wynikających z art. 13 i art.14 a także art. 15. W ustawie o ochronie danych osobowych użyte jest określenie administrator wykonujący zadania publiczne. Jest to podmiot nie tożsamy ze stosowanym określeniem jednostek sektora publicznego (art. 9 ustawy o finansach publicznych) czy w art. 5 § 2 pkt. 3 KPA organami administracji publicznej. Czy podmioty prowadzące działalność publiczną można definiować jako wykonujące zadanie publiczne? Odpowiedz jest zdecydowanie jednoznaczna – tak. Zadania publiczne mają charakter szerszy niż zadania władzy publicznej. Opierając się na wyroku NSA z 9.12.2015 r.(I OSK 710/15, Lagalis) :” – nie można utożsamiać zadań władzy publicznej z zadaniami publicznymi, gdyż ostatnie pojęcie ma szerszy charakter. Zadania publiczne zastosowane w zapisach ustawy o ochronie danych osobowych jak i w pojęciu użytym przez Rzecznika określającym zadania podmiotów gospodarczych, nie zawierają zakresu podmiotowego. „ Zadania te cechuje **powszechność jak i użyteczność dla ogółu** a także sprzyjanie osiągnięciu celów określonych w Konstytucji RP krajowych ustawach” (Ustawa o ochronie danych osobowych str. 11 Komentarz Anna Dmochowska/Aleksandra Piotrowska C.H. Beck) Pojęcie szeroko rozumianej użyteczności społecznej czy osiąganie celów konstytucyjnych jest realizowane przez przedsiębiorców bezpośrednio lub poprzez pośrednie realizowanie tych celów. Do szerokiego pojęcia tak realizowanych zadań publicznych należy zakres dotyczący przedmiotu działania jak np. służba zdrowia , oświata itp. Przed przedsiębiorcami stawiane są zadania przez władze państwowe. Przedsiębiorcy są włączeni w rozwój gospodarczy kraju, wzrost poziomu produktu krajowego, tworzenie zatrudnienia, poprzez opłacane podatki mają znaczący udział w rozwoju kraju i jego dobrobytu. Według prof. Arkadiusza Sobczyka, prof. prawa U J(ABI-EXPERT nr. 2 /2019) :” Problem w tym że państwo nakłada na przedsiębiorców dziesiątki obowiązków własnych czyli publicznych. Pracodawca jest płatnikiem danin publicznych od pracowników czyli poborcą Skarbu Państwa czy ZUS. Polski Rząd doceniając rolę jaką dla rozwoju Polski wypełniają przedsiębiorcy uchwalił „ Konstytucję biznesu „ i powołał Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Opierając się na wypracowanych przez Zespół Ochrony Danych Osobowych Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku

Małych i Średnich Przedsiębiorców, proponujemy : **aby wypełnieniem obowiązków informatycznych wynikających z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia przez przedsiębiorców było wykonywane poprzez udostępnienie w widocznym miejscu w siedzibie podmiotu lub może być umieszczone na stronie internetowej prowadzonej przez ten podmiot.** Ograniczenie stosuje się do przetwarzania danych osobowych wynikającego z art. 6 Rozporządzenia. (Zgodność przetwarzania z prawem)

Ustawodawca w Polsce wprowadził już w aktach prawnych liczne zapisy zawierające ograniczenia w formie realizacji przez administratora danych obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia.

Jako przykład można podać wskazane przykłady z art. 3, 4 , 5 Ustawy o ochronie danych osobowych oraz liczne zastosowanie takiego ograniczenia w ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania Rozporządzenia PE i R (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

Wypełnienie przez administratora danych obowiązków informacyjnych z art. 13 i 14 RODO poprzez wywieszenie w siedzibie w miejscu powszechnie dostępnym lub poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, w Biuletynie Informacji Publicznej zostało przyjęte w przepisach ustaw: w ustawie o prawach konsumenta, ustawie o adwokaturze i w ustawie o radcach prawny, w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska, w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, w ustawie o zamówieniach publicznych, w ustawie o komornikach sądowych czy ustawie o Sądzie Najwyższym

W ustawie o prawach konsumenta jest uchwalony zapis następujący:

„Art. 4a. 1. Administrator będący przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212), wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.2)), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, w zakresie umów, o których mowa w rozdziałach 2 i 3, przez wywieszenie w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa lub udostępnienie na swojej stronie internetowej stosownych informacji.

W ustawie o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej do nowelizacji dokonanej poprzez zmianę wprowadzoną o w ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania Rozporządzenia PE i R (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych uchylony został art.50 który brzmiał :

” **Art. 50.** Do jawnych danych i informacji udostępnianych przez CEIDG nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 oraz z 2018 r. poz. 138), z wyjątkiem przepisów art. 14–19a i art. 21–22a oraz rozdziału 5 tej ustawy.

Proponujemy ponownie dodać uprzednio obowiązujący przepis a przepisy dotyczące wyjątku które wynikały z ustawy o ochronie danych osobowej i implementowanych przepisów dyrektywy 95/46WE dostosować do przepisów Rozporządzenia PE i R WE 2016/679.

W uzasadnieniu ustawy usuwającej art. 50 brak jakiegokolwiek podania przyczyn jego wykreślenia. Jedyne uzasadnienie tego wykreślenia jest sugestia iż ma to na celu dostosowanie do przepisów RODO. **W Motywie (9) Rozporządzenia stwierdzono iż cele i zasady dyrektywy 95/46/WE pozostają aktualne.**

Ustawodawca UE uchwalając przepisy Rozporządzenia dał możliwość państwom członkowskim na uchwalenie własnych przepisów . W motywach (10) oraz (13) ustawodawca wskazał na możliwość doprecyzowania przepisów prawa krajowego w szczególności dla

uwzględnienia szczególnych potrzeb mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Wypełnienie w dotychczas stosowanej formie obowiązków informacyjnych z art. 13 i art. 14 RODO przez przedsiębiorców będących administratorami danych jest trudne lub niemożliwe do wykonania i naraża firmy na wielkie koszty oraz na odpowiedzialność zapłacenia administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez organ nadzoru (Prezes UODO) czy odszkodowań z art.82 RODO na rzecz osób, których dane dotyczą. Również uwzględniając okres dwóch lat obowiązywania przepisów Rozporządzenia oraz wynikający z art. 97 RODO obowiązek Komisji o dokonanie sprawozdania z oceny i przeglądu przepisów Rozporządzenia, nasza inicjatywa dokonania zmian w zapisach RODO jest jak najbardziej aktualna i uzasadniona

Andrzej Lewiński
Przewodniczący Zespołu d.s. Ochrony Danych Osobowych

STANOWISKO
Zespołu d.s. Ochrony Danych Osobowych
Rady Przedsiębiorców

Zespół od chwili powołania podjął prace na rzecz wypracowania stanowiska dotyczącego najważniejszych problemów i utrudnień dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców związanych z wdrożeniem i stosowaniem przepisów Rozporządzenia PE i R 2016/679 (RODO) oraz przepisów prawa krajowego w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Zespół współpracuje z Komitetem Ochrony Danych Osobowych Krajowej Izby Gospodarczej oraz Konfederacją Lewiatan.

Zespół podczas wypracowywania Stanowiska wziął pod uwagę opinie i wnioski przedsiębiorców, ekspertów ochrony danych osobowych, stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych wyrażane w opiniach i wydawanych decyzjach administracyjnych, wypracowywanych stanowiskach i przepisach legislacyjnych wypracowywanych przez Ministerstwo Cyfryzacji. W szczególności Zespół analizując podnoszone w dyskusji propozycje, odniósł się do niezwykle ważnych i tworzących problemy w realizacji zapisanych w art. 13 i 14 Rozporządzenia – obowiązków informacyjnych wobec osoby, której dane dotyczą,

Przedstawiając Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców, Stanowisko wnosimy aby w oparciu o uprawnienia wynikające z przepisu art. 9 ust. 1 pkt.1 ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, wystąpił do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych w tematach związanych z naszym Stanowiskiem. Zwracam się do Pana Ministra o podjęcie działań mających na celu ograniczenie zakresu stosowania obowiązków administratorów danych osobowych wynikających z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO). Wnoszę o dodanie w ustawie – Prawo Przedsiębiorców artykułu 8 a o następującej treści:

„art. 8 a Przedsiębiorca o którym mowa w art. 7 ust. 1 / albo tylko pkt.1 mikro albo pkt. dot. małych i średnich przedsiębiorców/ wykonując obowiązki administratora danych osobowych wynikające z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 wypełnia je poprzez wywieszenie je w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa jego siedziby lub miejsca prowadzenia działalności lub udostępnia na stronie internetowej lub swojej stronie podmiotowej”

Możliwość wprowadzenia takich ograniczeń wynika z przepisu art. 23 Rozporządzenia w którym ustawodawca UE przewiduje możliwość wprowadzenia w prawie prawa członkowskiego, aktem prawnym ograniczenia zakresu obowiązków i praw przewidzianych w art. 12- 22 i w art. 34, a także w art.5 . Warunkiem jakie muszą spełniać proponowane ograniczenia to zagwarantowanie iż nie naruszą podstawowych praw i wolności **oraz są w**

demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym między innymi zapisanym w ust. 1 lit. e art. 23 :” innym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu”. Ustawodawca UE w motywie (13) Rozporządzenia przewidział szczególne potraktowanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zapisując:” Ponadto zachęca się instytucje i organy Unii, **państwa członkowskie i ich organy nadzorcze**, by stosując niniejsze rozporządzenie, uwzględniały szczególne potrzeby mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Rozumienie pojęcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw powinno opierać się na art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE”.

Czy zastosowanie na podstawie art.23 Rozporządzenia ograniczenia w formie stosowania obowiązków informacyjnych przez podmioty gospodarcze ; mikro, małe i średnie przedsiębiorca wypełnia przewidziane w tym art. 23 warunki? Odpowiedz jest jednoznaczna - wypełnia. W Polsce działalność gospodarczą wykonuje blisko 3 mln. podmiotów w tym najliczniejsi są mikro przedsiębiorcy. Każde państwo członkowskie UE tworząc optymalne warunki dla prowadzenia gospodarczej musi mieć na uwadze możliwość wypełnienia tych warunków przez dane podmioty. Szczególnie dotyczy to mikroprzedsiębiorców. Tego typu przedsiębiorców jest w Polsce ponad 2 mln. (według ZUS osób fizycznych prowadzących działalność gospodarcza jest w Polsce 2 971 290). Ustawodawca polski w ustawie o ochronie danych osobowych wprowadził w przepisie art. 3, art.4 i art. 5 na podstawie art. 23 Rozporządzenia, ograniczenia w stosowaniu przez administratorów danych wykonujących zadania publiczne niektórych obowiązków wynikających z art. 13 i art.14 a także art. 15. W ustawie o ochronie danych osobowych użyte jest określenie administrator wykonujący zadania publiczne. Jest to podmiot nie tożsamy ze stosowanym określeniem jednostek sektora publicznego (art. 9 ustawy o finansach publicznych) czy w art. 5 § 2 pkt. 3 KPA organami administracji publicznej. Czy podmioty prowadzące działalność publiczną można definiować jako wykonujące zadanie publiczne? Odpowiedz jest zdecydowanie jednoznaczna – tak. Zadania publiczne mają charakter szerszy niż zadania władzy publicznej. Opierając się na wyroku NSA z 9.12.2015 r.(I OSK 710/15, Lagalis) :” – nie można utożsamiać zadań władzy publicznej z zadaniami publicznymi, gdyż ostatnie pojęcie ma szerszy charakter. Zadania publiczne zastosowane w zapisach ustawy o ochronie danych osobowych jak i w pojęciu użytym przez Rzecznika określającym zadania podmiotów gospodarczych, nie zawierają zakresu podmiotowego. „ Zadania te cechuje **powszechność jak i użyteczność dla ogółu** a także sprzyjanie osiągnięciu celów określonych w Konstytucji RP krajowych ustawach” (Ustawa o ochronie danych osobowych str. 11 Komentarz Anna Dmochowska/Aleksandra Piotrowska C.H. Beck) Pojęcie szeroko rozumianej użyteczności społecznej czy osiąganie celów konstytucyjnych jest realizowane przez przedsiębiorców bezpośrednio lub poprzez pośrednie realizowanie tych celów. Do szerokiego pojęcia tak realizowanych zadań publicznych należy zakres dotyczący przedmiotu działania jak np. służba zdrowia , oświata itp. Przed przedsiębiorcami stawiane są zadania przez władze państwowe. Przedsiębiorcy są włączeni w rozwój gospodarczy kraju, wzrost poziomu produktu krajowego, tworzenie zatrudnienia, poprzez opłacane podatki mają znaczący udział w rozwoju kraju i jego dobrobytu. Według prof. Arkadiusza Sobczyka, prof. prawa U J(ABI-EXPERT nr. 2 /2019) :” Problem w tym że państwo nakłada na przedsiębiorców dziesiątki obowiązków własnych czyli publicznych. Pracodawca jest płatnikiem danin publicznych od pracowników czyli poborcą Skarbu Państwa czy ZUS. Polski Rząd doceniając rolę jaką dla rozwoju Polski wypełniają przedsiębiorcy uchwalił „ Konstytucję biznesu „ i powołał Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców. Opierając się na wypracowanych przez Zespół Ochrony Danych Osobowych Rady Przedsiębiorców działającej przy Rzeczniku

Małych i Średnich Przedsiębiorców, proponujemy : **aby wypełnieniem obowiązków informatycznych wynikających z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia przez przedsiębiorców było wykonywane poprzez udostępnienie w widocznym miejscu w siedzibie podmiotu lub może być umieszczone na stronie internetowej prowadzonej przez ten podmiot.** Ograniczenie stosuje się do przetwarzania danych osobowych wynikającego z art. 6 Rozporządzenia. (Zgodność przetwarzania z prawem)

Ustawodawca w Polsce wprowadził już w aktach prawnych liczne zapisy zawierające ograniczenia w formie realizacji przez administratora danych obowiązków informacyjnych wynikających z art. 13 i art. 14 Rozporządzenia.

Jako przykład można podać wskazane przykłady z art. 3, 4 , 5 Ustawy o ochronie danych osobowych oraz liczne zastosowanie takiego ograniczenia w ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania Rozporządzenia PE i R (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

Wypełnienie przez administratora danych obowiązków informacyjnych z art. 13 i 14 RODO poprzez wywieszenie w siedzibie w miejscu powszechnie dostępnym lub poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, w Biuletynie Informacji Publicznej zostało przyjęte w przepisach ustaw: w ustawie o prawach konsumenta, ustawie o adwokaturze i w ustawie o radcach prawnym, w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska, w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, w ustawie o zamówieniach publicznych, w ustawie o komornikach sądowych czy ustawie o Sądzie Najwyższym

W ustawie o prawach konsumenta jest uchwalony zapis następujący:

„Art. 4a. 1. Administrator będący przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, 1479, 1629, 1633 i 2212), wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.2)), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, w zakresie umów, o których mowa w rozdziałach 2 i 3, przez wywieszenie w widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa lub udostępnienie na swojej stronie internetowej stosownych informacji.

W ustawie o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej do nowelizacji dokonanej poprzez zmianę wprowadzoną o w ustawie z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania Rozporządzenia PE i R (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych uchylony został art.50 który brzmiał :

” **Art. 50.** Do jawnych danych i informacji udostępnianych przez CEIDG nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 oraz z 2018 r. poz. 138), z wyjątkiem przepisów art. 14–19a i art. 21–22a oraz rozdziału 5 tej ustawy.

Proponujemy ponownie dodać uprzednio obowiązujący przepis a przepisy dotyczące wyjątku które wynikały z ustawy o ochronie danych osobowej i implementowanych przepisów dyrektywy 95/46WE dostosować do przepisów Rozporządzenia PE i R WE 2016/679.

W uzasadnieniu ustawy usuwającej art. 50 brak jakiegokolwiek podania przyczyn jego wykreślenia. Jedynym uzasadnieniem tego wykreślenia jest sugestia iż ma to na celu dostosowanie do przepisów RODO. **W Motywie (9) Rozporządzenia stwierdzono iż cele i zasady dyrektywy 95/46/WE pozostają aktualne.**

Ustawodawca UE uchwalając przepisy Rozporządzenia dał możliwość państwom członkowskim na uchwalenie własnych przepisów . W motywach (10) oraz (13) ustawodawca wskazał na możliwość doprecyzowania przepisów prawa krajowego w szczególności dla

uwzględnienia szczególnych potrzeb mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Wypełnienie w dotychczas stosowanej formie obowiązków informacyjnych z art. 13 i art. 14 RODO przez przedsiębiorców będących administratorami danych jest trudne lub niemożliwe do wykonania i naraża firmy na wielkie koszty oraz na odpowiedzialność zapłacenia administracyjnych kar pieniężnych nakładanych przez organ nadzoru (Prezes UODO) czy odszkodowań z art.82 RODO na rzecz osób, których dane dotyczą. Również uwzględniając okres dwóch lat obowiązywania przepisów Rozporządzenia oraz wynikający z art. 97 RODO obowiązek Komisji o dokonanie sprawozdania z oceny i przeglądu przepisów Rozporządzenia, nasza inicjatywa dokonania zmian w zapisach RODO jest jak najbardziej aktualna i uzasadniona

Andrzej Lewiński
Przewodniczący Zespołu d.s. Ochrony Danych Osobowych